

Campingklauwieren

Hein Verkade

Onze dochter Janneke wil graag naar Praag. Dus koersen wij afgelopen zomer met onze caravan in oostelijke richting. Als tussenstop wordt voor de Harz gekozen waar wij ons kampement voor een aantal dagen opslaan. De camping ligt op zo'n 600 meter hoogte en dat merk je direct. Het is er tamelijk fris voor begin augustus. De eerste vogel die we horen is een Sijs. Vele groepjes tingelen rond in de boomtoppen om ons heen. Naast onze plek hebben we uitzicht over een klein alpenweitje, hier dus een 'harzweitje'. Daarboven draait de plaatselijke buizerdfamilie haar rondjes. De jongen zijn al zeker een maand geleden uitgevlogen maar moeten nog veel leren. In de struiken zitten overal kleine vogeltjes waarvan de Matkoppen het meest opvallen. Deze prachtige soort zie je bij ons nauwelijks meer. Rond Noordwijk zien en horen wij vooral zijn nauw verwante neef de Glanskop. Net als bij de Fitis en de Tjiftjaf zijn zij aan hun geluid te onderscheiden. Steeds horen we het scheldende dzèè dzèè dzèè om ons heen.

Op zoek naar de kleine meesjes in het struikgewas valt mijn oog op een Grauwe Klauwier die op het draad van de avondzon geniet. Het is een mannetje, even verderop blijkt ook een jonge vogel te zitten. Het is al laat dus eerst de luifel en de tentjes opzetten, morgen maar eens uitgebreid gaan kijken.

De volgende ochtend is het koud maar prachtig windstil weer met een zonnetje. Ja, de klauwieren zijn er nog, maar hebben een ander plekje in de ochtendzon gekozen. Er zitten nu twee jonge vogels gebroederlijk naast elkaar. Even verderop het vrouwtje in de top van een meidoorn. Het gezinnetje is compleet. Tijdens de koffie wordt de telescoop opgezet richting het weitje. Dat is nog eens een luxe, Grauwe Klauwieren bekijken vanuit de voortent.

Op een camping heb je meestal

aardig wat vogels. Hoog op het lijstje staan de Witte Kwikstaart, de Vink en de Goudvink. De laatste soort laat zich helaas vaker horen dan zien. Nee dan zijn Grauwe Klauwieren anders. Hun reilen en zeilen is grotendeels openbaar.

Vader klauwier zit rechtop en duikt af en toe naar de grond om met een prooi terug te keren naar dezelfde

zitplaats. De jongen reageren direct met gebedel, waarop de prooi wordt overgegeven. Sprinkhanen zijn favoriet. Eenmaal vangt hij een grote gifgroene, kennelijk zo lekker dat hij hem zelf oppeuzelt. De jongen zitten veel minder actief, wat in elkaar gezakt, meer horizontaal en vlak bij elkaar. Toch wordt alles nauwlettend in de gaten gehouden. Af en toe duikt er één het hoge gras in. En jawel ze kunnen het ook al. Hij komt met een kleine bruine sprinkhaan terug op het draad. Minutenlang blijft hij zo zitten; weet hij er geen raad mee? Dan neemt hij de prooi in zijn klauw en wordt duidelijk wat er aan de hand is. Met veel moeite wordt een braakbal naar buiten gewerkt waarna een paar keer diep wordt geslikt. Dan verdwijnt eindelijk de sprinkhaan naar binnen.

Een langs vliegend Koolwitje wordt synchroon door de jongen gevolgd, maar leidt niet tot actie. Vast niet zo lekker zo'n witte fladderaar. Ineens worden de koppen opzij gedraaid. Als je ze dan volgt, zie je de familie Buizerd hoog schroeven, kennelijk genoeg thermiek in de lucht.

De Matkoppen komen weer langs en krijgen het aan de stok met de jonge klauwieren. Terwijl zij hun aanval inzetten kijken de jonge vogels verschrikt om zich heen en verkassen een stukje. Dit is het moment om een Matkop goed in de kijker te krijgen. Zij lijken een wat groter zwart beffe te hebben dan de Glanskop. Dat blijkt volgens de boeken nog te kloppen ook! Nu is goed te zien dat zij lichtere vegen op de vleugels hebben, een kenmerk dat ik wel kende maar nog nooit eerder goed heb gezien. Met dank aan de jonge klauwieren.

Tijd voor een tweede kop koffie. Oeps dan de eerste maar gauw koud naar binnen. Janneke ligt inmiddels met een groep jongelui van de camping in het zwembad. Mooi, dan hoeven we ons niet te haasten om in Praag te komen.

Het vrouwtje laat zich het minst zien, het is vooral het mannetje, die zich met de jacht en verzorging van de jongen bezighoudt.

Er worden naast sprinkhanen ook wespen of bijen gevangen. Even heb

ik de hoop, dat er één op het prikkeldraad gespiesd wordt. Het wordt ons steeds in de vogelgidsen verteld, maar ik heb het nog nooit gezien. Waarschijnlijk is nu al het voedsel direct nodig voor de hongerige jongen.

Inmiddels is mijn gespeur door de telescoop niet aan de andere campinggasten ontgaan. Natuurlijk ook even

Grauwe Klauwier foto: Jan Hendriks

turen en aan het gedraai met hun hoofd is te zien dat zij dit niet gewend zijn. “Ik zie alleen maar zwart, oh nee toch niet, tjonge wat een mooi vogeltje, heb ik nog nooit gezien. Maar waar zit ie nou echt...?. De Grauwe Klauwier is een geweldige soort om bij mensen belangstelling voor vogels op te wekken. Ze zijn mooi, blijven lange tijd rustig op een vaste plek zitten en tonen

uitgebreid hun gedrag. Dat hoef je met die neurotische Matkoppen niet te proberen.

Na vijf dagen zitten de klauwieren nog steeds op hun vaste plekje, maar de roep om naar Praag te gaan klinkt steeds luider. Na een uitgebreid bezoek aan Goslar en Quedlinburg, Middeleeuwse pareltjes aan de voet van de Harz, vervolgen wij onze reis naar het oosten.

In memoriam Simon de Haas

Zondag 10 februari 2013 overleed Simon de Haas op 72-jarige leeftijd.

“Simon de Haas?” zullen sommigen van u zeggen, “wie is dat?”

En dat tekent nu helemaal Simon!

Nooit opvallend, nooit op de voorgrond, maar altijd een ‘doener’ die het liefst op de achtergrond bleef.

En wat heeft hij veel gedaan. Naast het vele dat direct met de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming te maken heeft was hij heel actief op andere vlakken, zoals werken als vrijwilliger op de R.K. begraafplaats aan de Gooweg.

Helemaal Simon; hij zag dat het onderhoud te veel was voor de daar werkzame beheerder.

Dan ga je niet ergens klagen, maar bied je aan om zelf ook af en toe eens de handen uit de mouwen te steken. En als regelmatig bezoeker van die begraafplaats heb ik met eigen ogen het resultaat kunnen zien!

Op de avonden die in het Jan Verwey Natuurcentrum werden georganiseerd zag je hem zelden, ik vroeg hem vaak mee, maar dat was nou eenmaal niet zo Simon’s ding.

Van Kees Erkelens hoorde ik dat hij jarenlang samen met Simon op maandag en vrijdagavond de hokken van het Vogelasiel aan het Dompad heeft schoongemaakt en veel stookolie-slachtoffers van een wisse dood heeft gered.

Ik mocht het genoeg hebben om samen met Simon een aantal jaren in het voorjaar één dag per week de paddenbescherming te doen.

Onze taak was ’s avonds, bij geconstateerde of vermoedelijke trek, tegen het donker de hekken te sluiten, zodat het verkeer door het nemen van een andere route niet de padden verpletterde, waardoor het merendeel van de padden de oversteek succesvol kon maken!

De volgende dag moesten de hekken om 7.00 uur weer worden geopend, omdat de trek dan vrijwel nihil was en het verkeer niet langer mocht worden gehinderd.

Ik stapte graag bij Simon in zijn auto; en dat ik stevast op een concert van Frans Bauer werd getrakteerd vergaf ik hem graag. . .

In het voorjaar van 2012, bij een wandeling langs De Zeereep, kwamen wij Simon nog joggend tegen – Simon was een sportman in hart en nieren – wij begroetten hem, maar zijn reactie was ‘anders’, het had iets verwards.

Het verontrustte ons een beetje, ‘wat zal er met hem aan de hand zijn’ dachten wij.

We zagen hem niet meer, tot hij in juli bij de ‘Week van de Keune Kust’ de fototentoonstelling bij de vuurtoren bezocht, waar ik ook exposeerde.

Tot mijn schrik zat hij toen in een door zijn zwager voortbewogen rolstoel en kon hij nauwelijks meer met je communiceren.

Zijn schoonzus vertelde dat hij was getroffen door een ongeneeslijke

en zeer progressieve hersenziekte.

Kort daarna kon hij niet meer thuis blijven en werd opgenomen in De Schutse.

Bij de bezoeken die wij daar brachten zag je de toestand van Simon zeer snel verslechteren en al snel herkende hij je niet meer.

De laatste maanden werd hij verpleegd in Leithenrode in Leiderdorp, waar hij 10 februari rustig is overleden.

15 februari vond de crematie plaats in crematorium ‘Rhijnhof’ in Leiden.

Een bescheiden maar o zo sociaal en sympathiek mens is ons ontvallen!

Piet Broekhof